

Välfrädsområdesstyrelsen 25.11.2024 § 181

§ 181

Givande av den utredning om alternativ till avdelningsverksamheten i Sjundea som avses i det sammanfattande protokollet över förhandlingarna om förslaget till nätverket av tjänster mellan fullmäktigegrupperna den 10 maj 2024

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula

Beslutsförslag

Välfrädsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfrädsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna utredningen om alternativ till avdelningsverksamheten vid Sjundea hälsostation för kännedom och
2. att avdelningsverksamheten koncentreras till närheten av sjukhuscampus i enlighet med välfrädsområdesfullmäktiges beslut av den 11 juni 2024 § 36.

Behandling

Under behandlingen ändrade föredraganden sitt beslutsförslag enligt följande:

”Välfrädsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna utredningen om alternativ till avdelningsverksamheten vid Sjundea hälsostation för kännedom och
2. konstatera att avdelningsverksamheten koncentreras till närheten av sjukhuscampus i enlighet med välfrädsområdesfullmäktiges beslut av den 11 juni 2024 § 36.”

Under behandlingen lämnade ledamot Wickström, understödd av ledamot Värmälä, följande förslag om att återremittera ärendet för ny beredning:

”Jag föreslår att ärendet återremitteras för ny beredning.”

Ordföranden begränsade diskussionen att gälla endast återremitteringen av ärendet för ny beredning. När ingen längre begärde om ordet och återremitteringen av ärendet för ny beredning inte kunde godkännas enhälligt, konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning.

De som understödde fortsatt behandling av ärendet skulle rösta ”JA”. De som understödde förslaget om återremiss skulle rösta ”NEJ”.

Vid omröstningen fick fortsatt behandling av ärendet 9 röster och förslaget om återremiss 8 röster.

JA röstade ordförande Laiho, ledamöterna Laakso, Sahiluoma, Pelkonen, Piirtola, Uusitalo och Vehmanen samt ersättarna Hertell och Hiilamo.

NEJ röstade andra vice ordförande Rehn-Kivi, ledamöterna Juvonen, Lassus, Pajuoja, Räsänen, Värmälä och Wickström samt ersättare Kokko.

Eftersom fortsatt behandling av ärendet hade fått flest röster vid omröstningen konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen fortsätter behandlingen av ärendet.

Under behandlingen lämnade ledamot Wickström följande ändringsförslag, som andra vice ordförande Rehn-Kivi understödde:

”Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att det i välfärdsområdesdirektörens budgetförslag för 2025, som behandlas i välfärdsområdesstyrelsen den 4 december 2024, tas hänsyn till fortsättningen av verksamheten på vårdavdelningen i Sjundeå.”

Under behandlingen konstaterade ordföranden att ledamot Wickströms ändringsförslag inte kan tas upp för behandling eftersom det inte hänförs sig till ärendet som ska beslutas.

Efter behandlingen av detta ärende tog styrelsen en sammanträdespaus kl. 13.15–13.26.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände föredragandens ändrade beslutsförslag.

Andra vice ordförande Rehn-Kivi samt ledamöterna Värmälä och Wickström reserverade sig mot beslutet.

Ledamot Värmäläs motiveringar för reservationen:

”Utredningen som förelades välfärdområdesstyrelsen var bristfällig. Dessutom avvek innehållet från de tidigare för beslutsfattarna presenterade uppgifterna, som bland annat innehöll information om risken förknippad med tillräckligheten av avdelningsplatser. Välfärdsområdesstyrelsen borde ha fått en grundligare utredning, i vilken man skulle ha beaktat tidigare information och säkerställt att välfärdsområdesfullmäktiges riktlinjer för tillräckligheten av tjänster kan tillämpas.

Välfärdsområdesstyrelsen borde ha återremitterat ärendet för ny beredning även därför att man i välfärdsområdet håller samarbetsförhandlingar, under vilka bland annat avdelningsverksamheten i Sjundeå behandlas. När välfärdsområdesstyrelsen sammanträdde pågick förhandlingarna fortfarande, så välfärdsområdesstyrelsen hade inte möjlighet att granska protokollet/protokollen. Protokollen borde ha varit tillgängliga vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträde när det fattades beslut om avdelningsverksamheten i Sjundeå. Av protokollen skulle ha framgått åsikterna som representanterna för personalen hade i ärendet.

Välfärdsområdesstyrelsen borde inte ha godkänt utredningen, eftersom den utredning som förelades välfärdsområdesstyrelsen inte innehöll information om hur man i Västra Nylands välfärdsområde säkerställer att det under de närmaste åren finns tillräckligt med vårdavdelningsplatser och nya platser i bedömningsenheter. Det kommer inte att skapas nya avdelningsplatser, eftersom de nuvarande

vårdavdelningarna som användes för att motivera förslaget (Raseborg, Lojo, Esbo) ständigt har varit fullsatta. Dessutom måste välfärdsområdet betala betydande summor till HUS för tiotals patienter på grund av förseningar i överföring. HUS har inte kunnat överföra patienter till välfärdsområdets avdelningar tillräckligt bra.”

Redogörelse

Serviceinjen för sjukhusjänster i Västra Nylands välfärdsområde ansvarar för avdelningsverksamheten inom primärvården, hemsjukhusverksamheten, verksamheten vid geriatriska polikliniker samt läkartjänsterna inom hemvården och boendeservice för äldre.

När Västra Nylands välfärdsområde inledde sin verksamhet fanns det sammanlagt 16 avdelningar i området, och de var placerade på åtta verksamhetsställen. Verksamhetsställena var belägna i Esbo (Jorvs sjukhuscampus), Hangö, Högfors, Lojo (två verksamhetsställen), Raseborg (Ekenäs), Sjundeå och Vichtis (Nummela).

För närvarande finns det avdelningsplatser inom primärvården i Esbo, Hangö, Högfors, Lojo, Nummela, Raseborg och Sjundeå. Det finns cirka 11 avdelningsplatser per tusen personer som fyllt 75 år. Omställningen av avdelningarna i Hangö och Högfors till bedömningsenheter i enlighet med välfärdsområdesfullmäktiges beslut av den 11 juni 2024 § 36 om nätverket av tjänster pågår. Aurorabäckens bedömningsenhet i Esbo hör organisatoriskt till serviceinjen för boendeservice inom serviceområdet för äldre. Placeringen av bedömningsenheterna inom organisationen ska lösas i sinom tid på ett enhetligt sätt.

Inom tjänsterna för äldre bildar avdelningar, bedömningsenheter och boendeservice en helhet. Vid omprofilering och ordnande av tjänster säkerställs att det finns tillräckligt med avdelningsplatser, bedömningsenheter och boendeserviceplatser enligt servicebehovet och att västnyländska patienter utan dröjsmål har tillgång till en vårdplats som motsvarar deras vårdbehov. Platserna är i effektiv användning för vård och rehabilitering av patienter. Befolkningstillväxten och den åldrande befolkningen koncentreras kvantitativt till Esbo och dess närområde. Denna utveckling bemöts genom att flytta tyngdpunkten för placeringen av vårdplatser inom välfärdsområdet.

I helheten av sjukhusjänster har det redan gjorts ändringar för att stärka rollen av sjukhusjänterna som tillhandahålls i hemmet. Från och med början av 2024 övergick hemsjukhusverksamheten i Lojo och Raseborg från HUS-sammanslutningen till välfärdsområdet genom överlåtelse av rörelse. I enlighet med servicestrategin som godkändes av välfärdsområdesfullmäktige den 24 oktober 2023 § 60 är hemsjukhuset den primära formen av sjukhusvård. Hemsjukhuset och det mobila sjukhuset (Liisa) är mobila tjänster som tillhandahålls hos klienten. Hemsjukhusets och det mobila sjukhusets verksamhetsställen finns huvudsakligen i närheten av närsjukhus. Genom att utvidga hemsjukhusverksamheten strävar man efter att kontrollera antalet avdelningsplatser.

För närvarande har Västra Nylands välfärdsområde totalt 414 avdelningsplatser inom primärvården och 92 platser i bedömningsenheterna. Från början av 2025 tar välfärdsområdet emot 21 avdelningsplatser vid Raseborgs sjukhus av HUS-sammanslutningen genom överlåtelse av rörelse. Efter detta finns det totalt 435 platser. I Esbo ökas antalet avdelningsplatser 2026 i anslutning till kommande förändringar vid Jorvs sjukhuscampus. Efter detta har välfärdsområdet 455–480 platser. Antalet platser kan ökas något inom ramen för de lokaler som för tillfället finns vid sjukhuscampusen. Man strävar efter att läget senast 2030 är

9 avdelningsplatser per tusen personer som fyllt 75 år. Detta innebär ett behov av cirka 495 platser i förhållande till befolkningsprognoserna.

Tjänsteinnehavarnas bedömning på grundval av jämförelse med verksamhetsmodeller i övriga välfärdsområden är att man med hjälp av effektivt fungerande hemsjukhus, rehabilitering som tillhandahålls i hemmet samt genom att hålla antalet personer som väntar på boendeserviceplats på avdelningar på en rimlig nivå moderat kan sänka det nuvarande antalet avdelningsplatser inom primärvården och koncentrera platserna i enlighet med besluten om nätverket av tjänster.

Alternativ till avdelningsverksamheten i Sjundeå:

Upprätthålla verksamheten i den nuvarande fastigheten i Sjundeå

Lokalerna för avdelningsverksamheten i Sjundeå har hyrts av Sjundeå kommun i enlighet med 22 § i införandelagen (lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021) för tiden mellan den 1 januari 2023 och den 31 december 2025. Välfärdsområdet och kommunen har ingått ett hyresavtal om besittning av lokalerna. Enligt lagen har välfärdsområdet rätt att förlänga hyresavtalet med ett år genom att meddela kommunen om saken senast 12 månader innan hyresavtalet går ut.

Hälsostationsfastigheten i Sjundeå blev färdig 1967. Lokalerna vid hälsostationen är i dåligt skick. Man har under årens lopp varit tvungen att flytta bort en del av verksamheten vid hälsostationen på grund av problem med lokalernas skick. Avdelningen har 20 platser. På grund av fastighetens skick har Sjundeå kommun haft utvecklingsplaner för social- och hälsovårdsfastigheterna, och planerna har diskuterats mellan kommunen och välfärdsområdet.

För närvarande genomför Sjundeå kommun en ändring av detaljplanen i området. Detaljplaneändringen syftar till att ändra det nuvarande kvartersområdet för byggnader för social verksamhet och hälsovård (YS) huvudsakligen till ett kvartersområde för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader (AL). För att planen ska kunna genomföras måste de nuvarande byggnaderna för social- och hälsovårdsverksamhet rivas eller flyttas från området. På området som detaljplaneändringen gäller befinner sig en av hälsostationerna i Västra Nylands välfärdsområde med avdelningar, en enhet för mun- och tandvård och en enhet för serviceboende för äldre, Villa Charlotta.

Enligt beslutet om nätverket av tjänster kommer välfärdsområdesstyrelsen att fatta beslut om lösningar gällande verksamhetslokalerna vid närhälsostationen i Sjundeå som en del av en projektplan eller lokalprogrammet.

Koncentrera avdelningsverksamheten i första hand till närheten av sjukhuscampus

Välfärdsområdesfullmäktige har fattat beslut om riktlinjer för utveckling av sjukhustjänster.

De riktlinjer för sjukhustjänster som beslutades av välfärdsområdesfullmäktige den 11 juni 2024 § 36 är följande:

1. Vårdavdelningarna i Hangö och Högfors ändras till bedömningsenheter, så att antalet avdelningsplatser bättre motsvarar områdets servicebehov. I Esbo ökas antalet avdelningsplatser i samband med de kommande förändringarna på Jorvs sjukhuscampus.

2. Avdelningsverksamheten koncentreras främst till närheten av sjukhuscampus.
3. Avdelningsverksamheten utvecklas tillsammans med HUS-sammanslutningen.

Vid bedömning av behovet av avdelningsplatser granskas hela välfärdsområdets behov, men samtidigt beaktas befolkningsutvecklingen och befolkningens åldrande i området. För närvarande tilldelas en patient som behöver sjukhusvård inom primärvården en plats som motsvarar hans vårdbehov så nära patientens bostadskommun som möjligt, eller där en plats är tillgänglig. Målet med patientkoordinering är att patienterna smidigt och utan dröjsmål kan få fortsatt vård, avdelningsplatsernas beläggningsgrad är så hög som möjligt och man lyckas undvika avgifter för överföringsfördröjningar.

Sjundeåborna använder i genomsnitt 25 procent av de 20 avdelningsplatserna i Sjundeå. Kalkylmässigt har Sjundeåbor ett behov av cirka 7 platser (avdelningar och verksamhet i bedömningsenheter). Det kalkylerade behovet av platser hålls enligt befolkningsprognosen på samma nivå åtminstone fram till 2030. Avdelningens beläggningsgrad har kunnat hållas hög, eftersom man med effektiv patientkoordinering har lyckats styra andra invånare i välfärdsområdet i behov av avdelningsvård till enheten.

När avdelningsverksamheten i Sjundeå upphör erbjuds platser för Sjundeåbor som behöver avdelningsvård på andra avdelningar i välfärdsområdet enligt de principer för patientkoordinering som beskrivits tidigare. På alla sjukhuscampus ges service både på finska och svenska. Om behovet av medicinsk vård upphör, hänvisas klienten antingen till fortsatt vård i en bedömningsenhet eller till de hemvårdstjänster eller den boendeservice patienten behöver. I Sjundeå finns ett omfattande utbud av hemvårdens och hemsjukhusets tjänster som tillhandahålls i hemmet. I Sjundeå är tillräckligheten av platser inom serviceboende med heldygnsomsorg på en god nivå ända fram till 2040.

Koncentreringen av avdelningsverksamheten till campusen i Esbo, Lojo och Raseborg motiveras med synergieffekter, exempelvis i diagnostik, tillgång till personal och samarbete inom jourvård. På grund av befolkningsökningen koncentreras eventuella tilläggsplatser till Jorvs campus. I enlighet med beslutet om nätverket av tjänster samarbetar vi med HUS-sammanslutningen för att inleda en utredning om en verksamhetsmodell som går ut på gemensamma avdelningar vid Jorvs campus och Lojo campus. Detta möjliggör att patienten direkt kan utskrivas från HUS-sammanslutningens sjukhus utan mellansteg på avdelningar inom primärvården. Om åtgärden genomförs skulle det minska behovet av stora investeringar, som på ett betydande sätt skulle belasta välfärdsområdets driftsekonomi och, särskilt om beläggningsgraden förblir låg, öka kostnaderna för enheten.

Utredningen om alternativ till avdelningsverksamheten i Sjundeå föreläggs välfärdsområdesstyrelsen för beslut i enlighet med det sammanfattande protokollet över förhandlingarna om förslaget till nätverket av tjänster mellan fullmäktigegrupperna den 10 maj 2024, enligt vilket "till välfärdsområdesstyrelsen lämnas en utredning av alternativen för avdelningen vid Sjundeå hälsostation."

Tilläggsmaterial

- Selvitys Siuntion osaston vaihtoehtoista

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria